

och angränsande landskap från senare hälften af 1400- och början af 1500-talet. Denna grupp, som icke blott i yttre hänseende — till tid och rum —, utan ock i inre — genom sin likformighet — hör samman, kan visserligen icke i fråga om rent konstnärliga egenskaper jämföras med utlandets bästa verk, men den påkallar intresse äfven utom vårt eget lands gränser genom rikedom af bevarade minnesmärken. En så talrik grupp af fullständigt målade landskyrkor torde vara enastående, hälst de erbjuda icke blott enstaka spår af den forna färgprakten, utan visa oss denna relativt utmärkt väl bevarad, så att vi kunna följa dekorationen genom hela byggnaden.

Målningarna i de medeltida kyrkorna hafva en afgjordt dekorativ prägel. Viollet-Le-Duc i sitt *Dictionnaire de l'architecture française* (artikeln Peinture T. VII) prisar de dåtida konstnärerna för den säkra smak, med hvilken de förstodo att inordna måleriet i byggnadens former, så att ett helt intryck åstadkoms. Det ville icke träda fram och verka för sig, utan blott smälta ihop med arkitekturen, understödjade denna och icke täfla med den om åskådarens uppmärksamhet. Emellertid växlar målarkonstens uppgift betydligt under de olika skedena. De romanska basilikorna erbjödo målarne stora murytor, och här se vi Gud fader, Kristus och Maria tronande i upphöjdt majestät, symboliska figurer såsom kyrkan och synagogan och därtill allvarliga bilder af gamla testamentets heliga personer, af senare tidens helgon. Den stränghet för att icke säga stelhet, som utmärker de romanska målningarna äfven där de framställa lifligare scener, förenar sig med en konstnärlig sorgfällighet i utförandet. Figurerna begränsas af bestämda konturer gentemot den jämväl färglagda bakgrunden; blott de nödvändigaste accessoarier äro medtagna för att bilden skall kunna förstås.

Ur den romanska stilen växer den gotiska fram. När den hunnit sin konsekventa utbildning, hade murarna